

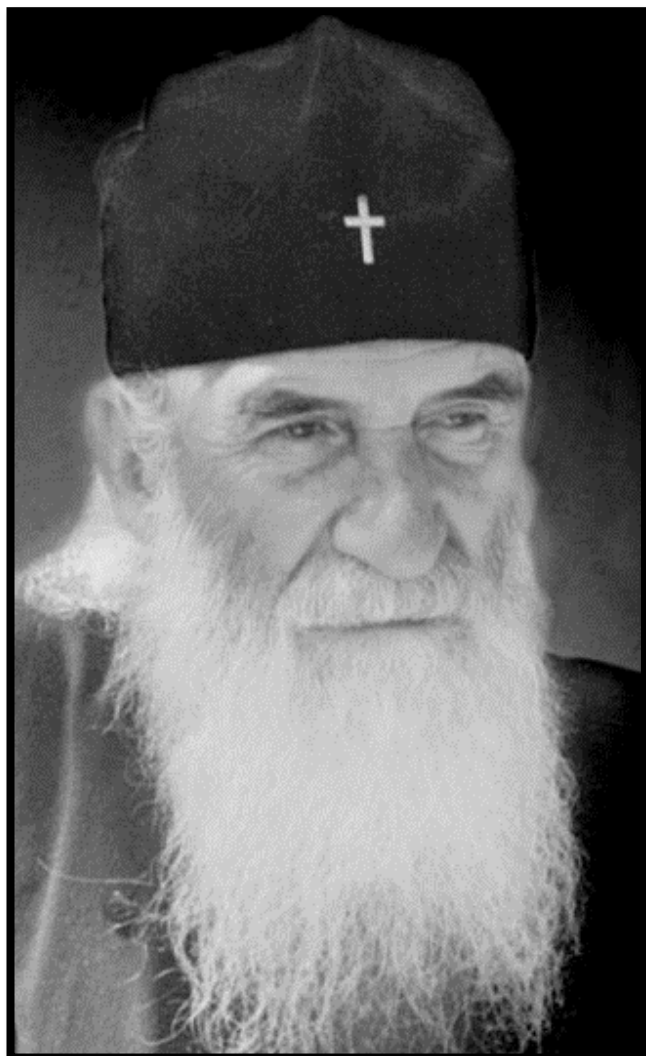

BULETINUL PAROHIEI

SFÂNTUL ILIE - HANUL COLȚEI

Din vorba multă nu vei scăpa de păcat; iar cel ce-și ține buzele înțelept va fi.
(Pildele lui Solomon 10, 20)

Nr. 211 / 14 mai 2017

SFÂNTUL IUSTIN
POPOVICI

1894 - 1979

PROGRESUL UMANIST EUROPEAN

Este un lucru vădit pentru toți ochii sănătoși: cultura umanistă europeană tocește în chip sistematic în om simțământul nemuririi, până ce îl șterge cu totul, și omul culturii europene mărturisește hotărât, urmându-l pe Nietzsche: „*Sunt trup, și numai trup*” – asta însemnând: „*Sunt muritor și numai muritor*”. Astfel, pe Europa umanistă a pus stăpânire deviza: „*Omul este o ființă muritoare*”. Aceasta e formula omului umanist, aceasta este esența progresului său. Mai întâi fără știință, apoi sistematic, cu știință și dinadins, s-a altoit în omul european – prin știință, și prin filozofie, și prin cultură – conștiința că omul este muritor, muritor pe de-a-ntregul, și că nu-i nimic nemuritor în el. Conștiința aceasta își află o rostire deplină în convingerea care glăsuiește: „*moartea e o necesitate*”. Moartea – necesitate! Există o mai mare groază, și jignire, și batjocură?

Cel mai mare vrăjmaș al omului – să fie de nevoie omului! Spuneți-mi, există aici vreo urmă de logică, fie și cea mai mică, fie măcar una pruncească, fie măcar o logică de insectă? Nu cumva omul european, înăbușit și măcinat în această moară a morții care se cheamă „Pământ”, a pierdut și ultima fărâmă de rațiune și a început să aiureze? ...

Pustiit este omul umanist, înfricoșător de pustiit, fiindcă din el a fost alungată conștiința și simțirea nemuririi lui personale. Iar fără aceasta, poate fi omul om deplin? O, mărginit e omul european, cumplit de mărginit, și de pigmeizat, și de micșorat, și de restrâns la o frântură și bucată de om, fiindcă a îndepărtat din sufletul său orice simțire a nemărginirii și nesfârșirii; iar fără aceasta, poate omul îndeobște să existe ca om? Și, dacă poate să existe, are rost existența lui? Fără simțirea nesfârșirii, nu este el un lucru fără viață printre celelalte lucruri și un animal trecător printre celelalte animale? Îngăduiți-mi un paradox: eu socotesc că unele dintre animale sunt mai nemărginite în simțirile lor și mai nemuritoare în dorințele lor decât omul progresului european umanist.

Îmbătrânit, atrofiat, mărginit la materie, degenerat, omul umanismului a avut deplină dreptate atunci când a mărturisit, prin gura înțelepților săi, că se trage din maimuță. Ajuns asemenea animalelor în ce privește obârșia, de

ce să nu ajungă la fel cu ele și în privința moralei? Ca unul care ține de animale, de fiare, în ce privește esența ființei sale, este asemenea lor și în privința moralei. Păcatul și crima nu sunt socotite oare, din ce în ce mai mult, în jurisprudența contemporană de neocolit pentru mediul social, ca necesitate a firii? Dacă nu există în om nimic nemuritor și veșnic, toată etica se mărginește până la urmă la poftele firii: și omul umanist s-a identificat, în privința moralei, cu înaintașii săi, maimuțele și fiarele, și în viața lui s-a înscăunat principiul: „*Homo homini lupus*” (omul e lup pentru om). Și altminteri nici nu putea să fie, fiindcă doar pe simțământul nemuririi omenеști se poate întemeia o morală mai înaltă și mai bună decât aceea a animalelor. Dacă nu există nemurire și viață veșnică, nici în om, nici în jurul lui, atunci pentru omul-animale morala animalelor este cu totul firească și logică; așadar, *să mîncăm și să bem, căci mâine vom muri* (I Corinteni 15, 32).

Relativismul în filozofia progresului umanist european nu avea cum să nu rezulte într-un relativism și în etică; iar relativismul este părintele anarhiei și nihilismului. Drept aceea, toată etica practică a omului umanist nu este altceva decât anarhie și nihilism; fiindcă anarhia și nihilismul sunt faza de neocolit, ultimă, apocaliptică, a progresului umanist

european. Anarhismul și nihilismul ideologic, descompunerea ideologică, nu aveau cum să nu se vădească în anarhismul și nihilismul practic, adică în descompunerea practică a omenirii umaniste europene și a progresului ei. Nu suntem, oare, martori oculari ai anarhismului și nihilismului ideologic și practic care pustiesc continentul Europei? Factorii progresului european sunt de așa fel, că, oricum ar fi însumați, rezultatul nu poate fi altul afară de anarhism și de nihilism. Dovada? Două războaie mondiale, de fapt europene.

Omul european e prost, grozav de prost, atunci când, necrezând în Dumnezeu și în nemurirea sufletului, poate să creadă în progres, în rostul vieții, și să lucreze pentru el. Ce nevoie am de progres, când în spatele lui mă așteaptă moartea? Ce nevoie am de toate lumile, de toate galaxiile, de toate culturile, când în spatele lor mă pândește și apoi mă înhață moartea? Unde e moarte, acolo nu se poate afla progres adevărat; iar dacă se află, el nu e decât un blestemat de progres în moara morții. De aceea trebuie distrus cu desăvârșire, încât să nu rămână urmă.

Acest chin al progresului umanist european l-a simțit și l-a înfățișat artistic în tragedia sa, „*Rossum's Universal Robots*”, cunoscutul scriitor ceh Karel Čapek.

Între personajele Alquist și Elena are loc următorul dialog:

Alquist: Are bunica vreo carte de rugăciuni?

Elena: Are una foarte mare.

Alquist: Și în ea se găsesc, desigur, rugăciuni pentru toate împrejurările vieții: împotriva vremii rele, împotriva bolilor?

Elena: Da, împotriva necazurilor de tot felul, împotriva inundațiilor...

Alquist: Împotriva progresului nu sunt?

Elena: Cred că nu!

Alquist: Ei, ce păcat!

Sursa: Sfântul Iustin Popovici, „*Biserica Ortodoxă și Ecumenismul*”, Fundația Justin Pârvu, 2012

SFÂNTUL TEOFAN ZĂVORĂTUL

1815 - 1891

UNDE NU SUNT REGULI, SE IVEȘTE ÎNDATĂ CĂDEREA

Viața în general, și mai ales viața duhovnicească, nu poate să crească și să sporească în chip uniform, treptat și armonios fără ajutorul unei reguli. Bebelușul se înfașă ca să nu crească diform sau cocoșat; la fel să facem și cu viața duhovnicească - să o înfășăm în

reguli, cu multă chibzuință, pentru ca ea să crească curgător și armonios. Regula pune frâu tuturor pornirilor năvălase, care ar putea să ne abată de la lucrarea noastră și să strice întreaga așezare a lucrurilor, mânându-ne într-o direcție greșită, cum este de exemplu postirea exagerată. O plantă tânără este îngrădită cu nuiiele sau legată de una mai viguroasă, pentru ca să poată sta dreaptă și să crească tot astfel. Cel ce crește fără nici o regulă este neînvățat și neîncercat; nu știe să facă mai nimic, iar pe cele știute le face strâmb. Pe altele le face după pravilă, dar nu la momentul și locul potrivit.

Acest pericol nu e deloc de neglijat: fără o regulă, fără un sprijin, neînvățatul se prăbușește și căderile urmează de îndată. Pentru el, toată lucrarea depinde de prezența de spirit, de pricepere și de

dorință, însă cum să crezi că acestea sunt niște temelii statornice, pe care să poți zidi oricând? Nu poți avea neconținut aceeași prezență de spirit, iar priceperea are nevoie de mult sfat și, în afară de asta, nu este mereu trează și pătrunzătoare - se poate înșela foarte ușor. Și arată-mi pe cel care are o dorință statornică la nesfârșit.

Iată de ce, unde nu este o regulă, se ivesc fără întârziere abaterile, greșelile, omisiunile, întreruperile, pe când regulile au următoarea lucrare: fie că vrei, fie că nu vrei, continuă după regulă și vei spori, întreruperi nu există sau ruperi de ritm, iar lucrarea merge înainte. Și altceva: cum altfel vei putea să-ți biruiesti bunul plac și părerea de sine, aceste înclinații extrem de primejdioase?

Sursa: Sfântul Teofan Zăvorâtul, *Calea spre mântuire*, Editura Bunavestire, Bacău, 1999

PROGRAMUL LITURGIC

Marți <i>16 mai</i>	18:00	Sfântul Maslu
Vineri <i>19 mai</i>	18:00	Paraclisul Maicii Domnului
Sâmbătă <i>20 mai</i>	18:00	Vecernia și Litia
Duminică <i>21 mai</i>	08:30	Utrenia și Sfânta Liturghie → <i>Sfinții Mari Împărați și întocmai cu Apostolii Constantin și mama sa, Elena</i>

Strada Doamnei, Nr. 18, Sector 3, București

Pentru buletinul online abonarea se face pe site: www.sfantul-ilie.ro